LEGEARTIS
ИНГ-ПРО
ПРОПИСИ У ПРАКСИ
Број 6 ● март 2013. ● www.legeartis.rs

Изазови еколошког пословања

Ново!!! Реч адвоката

... ПЛУС

ПОКРИЋЕ ГУБИТКА ПО ГОДИШЊЕМ РАЧУНУ

КАКО УНАПРЕДИТИ РАДНО ЗАКОНОДАВСТВО?

ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

САМО У ОВОМ БРОЈУ:
ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ АДВОКАТСКЕ ТАРИФЕ

Радни односи и социјално осигурање
Достојанство личности на раду

Затезна камата
Дејство одлуке УСС-а

Унакрсни поглед
Јавно бележништво

Грађански кодекс
Накнада штете

LEGE ARTIS

ИНГ-ПРО

ВЛАДАН МИРКОВИЋ
главни и одговорни уредник
vladan.mirkovic@ingpro.rs

LEGEARTIS
ИНГ-ПРО
ПРОПИСИ У ПРАКСИ

ISSN 2334-6140

Година I, број 6
МАРТ 2013.

Оснивач и издавач:
ИНГ-ПРО
Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:
Горан Грцић
Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:
Владан Мирковић

Сарадници:
др Љиљана Рудић-Димић
мр Жељко Албанезе
Биљана Антић
Веселин Милошевић
Весна Николић
Вук Перовић
Гордана Ајншпилер-Поповић
Драгољуб Симоновић
Ненад Цвјетићанин
Снежана Ћушић

Уредник рубрика *Календар важења правних аката/Порески календар*:
Ана Фулетин

Лектор/коректор:
Радмила Савић

Организатор издања:
Оливера Бошковић

Дизајн и обликовање часописа:
Маја Кесер

Редакција:
Веле Нигринове 16а
11000 Београд
тел: +381 11 2836 820
факс: +381 11 2836 474
е-пошта: redakcija@legeartis.rs

Часопис излази електронски једанпут месечно (12 бројева у оквиру годишње претплате). Текстови достављени за објављивање се не враћају. Сви текстови који се објављују у Часопису подлежу редакцијско-техничкој обради, у складу са одговарајућим стандардима Часописа.

За еколошки самосвесног привредног субјекта куповина еколошки прихватљиве опреме, паковања и материјала може изискивати огромне издатке, а иницијално већи трошкови у еколошки прихватљивом бизнису могу се надоместити једино дугорочним уштедама, под претпоставком да компанија довољно дуго остане у послу тако да може осетити користи од своје дугорочне инвестиције. Ипак, треба имати на уму да опстанак еколошких модела пословања и њихова профитабилност, у крајњем случају, зависе од самих потрошача (стр. 14).

По први пут у рубрици *Грађански кодекс*, у овом броју говорићемо о практичним корацима у накнади штете услед саобраћајне несреће и уједа паса луталица (стр. 32). А ту је и нова рубрика *Реч адвоката* у којој доносимо критичку анализу једног решења и опомене Пореске управе, истичући обавезу органа управе да при доношењу решења поступа стручније, правно утемељеније и с потпуним образложењем које не оставља сумњу у исправност решења (стр. 58). Треба ли овде поменути да то треба да чини и уз мало више поштовања према пореском обвезнику?

У мартовском издању часописа бавимо се и дисциплинском одговорношћу ученика, ускрснућем јавног бележништва у нашем правном систему, економским и правним аспектима исказивања и покрића губитка по годишњем рачуну, предлозима за унапређење радног законодавства, али и достојанством личности на раду и његовом заштитом.

У овом броју у рубрици *Табеле и узорци* ексклузивно доносимо и табеларни приказ адвокатске тарифе (стр. 106).

LEGEARTIS – увек у корак с вашим потребама!

Будимо на вези

Часопис *Lege Artis* отворен је за сва ваша питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и покуде. Можете их упутити ауторима текстова или на е-адресу редакције часописа **redakcija@legeartis.rs**
Пратите нас:
- **www.legeartis.rs**
- **www.propisi.net**
- **www.ingpro.rs**
- **www.facebook.com/IngProLegeArtis**

подразумевају рачунарски програми, односно ауторска дела која се могу употребити у електронском облику.

Интернет пиратерија подразумева употребу интернета за илегално копирање и дистрибуцију неауторизованог софтвера (укључујући рекламирање, понуду, набавку и дистрибуцију пиратизованог софтвера).

Студија међународне аналитичарске куће за информационе технологије IDC показала је да је у 2007. години стопа пиратерије у Србији износила 76%, и да је опала за два процента у односу 2006. годину. Процењује да је због овако високе стопе пиратерије домаћа економија претрпела губитке у износу од 72 милиона долара, углавном кроз ненаплаћена пор потраживања.

На листи земаља са стопом пиратерије већом од 25% (*Watch*) налази се изузетно велики број земаља, међу којима

које наступају на нашем тржишту и везане су за следеће показатеље:

а) губици у оствареном приходу и броју радних места проузроковани пиратеријом;

б) процене сигурности страних иницијалних или даљих инвестиција.

Само у једној по заплени одузе

музичких дискова који носе заштићени музички, ауторски садржај (*General Disc Technology*, 2002).

Ниво музичке пиратерије у 2005. години, износио је 80%, с процењеним тржишним губитком од 12,5 милиона америдолара (за тадашње и Црне Горе).

Календар важења правних аката

У овој рубрици доносимо преглед прописа који током овог месеца престају да важе (у целости или делу), односно ступају на снагу и/или се одложено у целости или у делу:

друг условима које мора да испуњава оспособљ односно огранак привред „Службеном гл чна школа који в 24. 5. 2012. године.

– ступа на снагу 24. 10. 2012. године

● Правилник о организовању, спровођењу и начину полагања возачког испита, вођењу и роковима чувања евиденција о возачком испиту и условима које мора да испуни возило на којем се обавља возачки исп

КАЛЕНДАРИ...
- ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА
- ВАЖЕЊА ПРАВНИХ АКАТА
- ДОГАЂАЈА

ЗНАЧАЈНИ ПОДАЦИ И КОРИСНИ МОДЕЛИ ПРАВНИХ АКАТА

Подаци од зн за рад пословних суб та

Износи личних примања запослени

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКО	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.		3.
Регрес за коришћење годишњег одмора	Исплата по ов ној обавезна, у р уговором општим ак о раду ко тачка (члан 118.	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Отпр одласка	у, исплаћује 3 просечне рбији према м податку ежног за 6.509)	Не опорезује се до износа тростуке месечне зараде по запосленом у Републици према последњем податку (3 × 58.503 = 175.509 дин.)
Јубиларна награда	До висине утврђене актом послодавца	Неопорезиво до 15.487 динара годишње
Накнада трошкова превоза до посла и повратка са посла	До висине цене превозн јавном саобраћају	Не опорезује се до висине превозне карте, односно до висине стварних трошкова превоза, а највише до 3.098 дин.
Накнада за исхрану у току рада	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тачка 5. Закона о раду)	се све пореске као на зараду
Дневница за службено путовање у земљи	До висине прописане општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 2. Закона о раду)	Неопо до 1.859 дин. по д вници
Дневница за	Најмање у висини утврђеној	Не опорезује се до

ПОСТАВИТЕ ПИТАЊЕ НАШЕМ АУТОРУ, НАСТОЈАЋЕМО ДА ОДГОВОРИМО НА СВАКО ОД ЊИХ

Приредио
МР ЖЕЉКО АЛБАНЕЗЕ
саветник за економска питања
radni.odnosi@legeartis.rs

На основу члана 202. Закона о раду, директор _____
_____ (*наз*
_____ (*име и презиме*) из _____ *ште и адреса послодавца*) и
закључују _____ (*адреса*),

УГОВОР О ДОПУНСКОМ РАД

Члан 1.

_____ (*име и презиме, врста стручне спре* ен с пуним радним временом у _____ (*назив и с послодавца*) прима се на рад до једне трећине пуног радног времена у _____ (*назив послодавца*) за обављање _____ (*опис посла*), почев од _____ 2012. године.

Радно време износи недељно _____ (*број*) сати. Распоред дн дног времена утврђује се _____ (*навести како*)

Члан 2.

За време обављања допунског рада именовани има право на нов наду у висини од _____ динара без пореза и доприноса (*нето*).

Новчана накнада из става 1. овог члана исплаћује се вима утврђеним _____ (*општим актом послод* исплату зарада, а најмање једанпут месечно.

Члан 3.

За време рада по овом уговору именовани има право на пенз валидско осигурање, као и право на безбедност и заштиту живота и здравља на ладу с прописима.

Члан 4.

Рад по основу овог уговора престаје _____.

Члан 5.

Овај уговор је сачињен у 4 (*четири*) истоветна примерка од којих 1 (*један*) задржава

Цене легализације по зонама и намени објекта

СТАНОВАЊЕ				
Накнада	**Екстра зона**	**прва зона (екстра)***	**друга**	**трећа**
Магистрална мрежа	24.325	10.425 (16.217)	9.034	7.646
Примарна и секундарна мрежа	19.901	8.529 (13.267)	7.393	6.254
Укупно	**44.226**	**18.954 (29.484)**	**16.427**	**13.900**

КОМЕРЦИЈАЛНА ДЕЛАТНОСТ				
Накнада	**Екстра зона**	**прва зона (екстра)***	**друга**	**трећа**
Магистрална мрежа	51.239	25.347 (34.160)	17.879	13.112
Примарна и секундарна мрежа	19.901	8.529 (13.267)	7.393	6.254
Укупно	**71.140**	**33.876**	**25.272**	**19.366**

ПРОИЗВОДНА ДЕЛАТНОСТ				
Накнада	**Ек**	**прва зона**	**друга**	**трећа**
Магистрална мрежа		25.347	17.87	13.112
Примарна и секундарна мрежа		8.529	7.393	6.254
Укупно		**33.876**	**25.272**	**9.366**

ОБЈЕКТИ ОСТАЛЕ НАМЕНЕ				
Накнада	**зона**	**прва зона**	**друга**	**ећа**
Магистрална мрежа	5	7.063	5.266	794
Примарна и секундарна мрежа	1	8.529	7.393	254
Укупно		**15.592**	**12.659**	**1.048**

Напомена: Износи су у динарима по квадратном метру. у екстра зону

су у граду Београду утврђене Одлуком о одређивању зона на територији града Београда („ ужбени лист града Београда /2009, 45/10 и 54/11). и то да су из-

грађевинск ата за- једнократно плаћа грађевинског ра 2012. периоду до 60 кључи до децембра сно у периоду до 240 мес без обзира стамбени простор без обзира на попусте к нтуално на површину и пословни про претходно ост

АУТОРСКИ ТЕКСТОВИ СА ОБИЉЕМ КОРИСНИХ ПРИМЕРА И СТРУЧНИХ ТУМАЧЕЊА

Гордана Ајншпилер-Поповић, судија Привредног апелационог суда
„Одлука Уставног суда којом се примена конформне методе обрачуна затезне камате проглашава неуставном нема утицаја на начин обрачуна затезне камате пре 3. марта 2001."

Драгољуб Симоновић, адвокат
„Анализирано решење је симбиоза репресивних и упозоравајућих одредаба, донето с позиција силе, с недовољном правном аргументацијом и израженим непоштовањем пореског обвезника."

Весна Николић, адвокат с дугогодишњим искуством у државној управи
„Запослени има право на заштиту код послодавца. Са своје стране, дужан је да се уздржи од злостављања, а такође и од злоупотребе права на заштиту од злостављања."

Биљана Антић, дипл. правник – просветни инспектор
„Школа би својим општим актом требало да у потпуности уреди покретање и начин вођења васпитно-дисциплинског поступка."

мр Жељко Албанезе, саветник за економска питања
„Уколико [привредно] друштво има намеру да повећа основни капитал или резерве, а има исказан губитак, оно мора прво покрити тај губитак."

Веселин Милошевић, помоћник директора Управе царина Републике Србије
„Суштина овог поједностављеног царинског поступка састоји се у томе да се не користе царинске декларације за декларисање робе, већ се увозни или извозни царински поступак обавља подношењем фактуре."

Снежана Ћушић, дипл. правник
„Опстанак еколошких модела пословања и њихова профитабилност, у крајњем случају, зависе од потрошача."

Вук Перовић, дипл. правник, специјалиста за корпоративно управљање
„Закон предвиђа изричиту забрану спајања јавнобележничке делатности с адвокатуром или другим плаћеним занимањем."

У овом броју...

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

8 Јавно бележништво – постојећи системи и значај

КОМПАНИЈСКО ПРАВО

14 Еколошки пожељно пословање

20 Економски и правни аспекти исказивања и покрића губитка по годишњем рачуну

ПОРТАЛ ЧИТАЛАЦА

30 Имате питање? Имамо одговор!

ГРАЂАНСКИ КОДЕКС

32 Накнада штете услед саобраћајне несреће и уједа паса луталица

РАДНИ ОДНОСИ И СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

40 Како унапредити радно законодавство?

48 Достојанство личности на раду и његова заштита

РЕЧ АДВОКАТА

58 Критичка анализа једног решења и опомене Пореске управе

АУТОРСКО ПРАВО И ПРАВО ИНДУСТРИЈСКЕ СВОЈИНЕ

64 Тенденције нових измена и допуна Закона о ауторском и сродним правима

ЦАРИНЕ

74 Поједностављени царински поступак увоза и извоза робе на основу фактуре

СУДСКИ ПОСТУПЦИ

84 Дејство одлуке Уставног суда Србије Уз. 82/09

ОБРАЗОВАЊЕ

90 Дисциплинска одговорност ученика

ТАБЕЛЕ И УЗОРЦИ

102 Подаци од значаја за рад пословних субјеката

106 Адвокатска тарифа

РУБРИКЕ

3 Уводна реч

4 Из прве руке

5 Међу ауторима у овом броју...

19 Прослишавање

72 Порески календар

82 Календар важења правних аката

105 Календар догађаја

Јавно бележништво – постојећи системи и значај

Правно ускрснуће система јавног бележништва у Србији, након скоро 70 година, представља важан корак у побољшању ефикасности правног система, будући да се њиме подиже ниво владавине права, али и ниво правне сигурности. Овај правни институт упознаћемо кроз постојеће моделе у упоредном праву и оперативно спровођење ове делатности у нашој земљи

Нотари или јавни бележници представљају најстарију правничку професију на свету, чија се улога, у зависности од временског периода, током историје мењала. Прапочеци професије настали су паралелно с појавом првих писама и потребе за посебном делатношћу коју би обављали писмени људи. С развојем професије, писари су, поред послова које су обављали за владара, бележили и различите правне послове које су појединци међусобно закључивали. Тако су, на пример, вавилонски писари имали значајну улогу при састављању и формулисању уговора на основу сагласности странака о битним елементима. Писари су постојали и у Египту, још у време Старог царства, а сачувани документи указују на то да се посао писара, осим послова за владара, најчешћи састојао и у сачињавању аката физичких лица о располагању имовином за случај смрти. Занимљиво је напоменути да статуа египатског писара, стара скоро 4.000 година која се данас чува у Лувру, представља заштитни знак већине нотарских канцеларија широм западне Европе, а посебно у Француској.

У римском праву јавне бележнике бисмо могли да доведемо у везу с три појма:

1. Скрибе (*scribae*), тј. робови који су добро владали техником писања, записивали су важније догађаје, а потом су записе умножавали, да би касније обављали послове за државне органе. Исправе које су састављали нису имале карактер јавних исправа, већ су представљале само доказно средство.

2. Нотари (*notarius*) – стенографи или записничари који су развили систем хватања кратких белешки. Од лица која су била вична брзом бележењу важнијих догађаја, касније су нотари постали специјализовани службеници који су обављали различите делатности, од вођења судских регистара у провинцијама, па све до улоге секретара императора.

3. Табелиони (*tabellion*), који су назив добили по дрвеним таблицама превученим слојем воска на којима се писало, за разлику од нотара и скриба имали су одређено правничко знање. Своје услуге су пружали на јавним местима, углавном физичким лицима за које су састављали правне акте. Држава, међутим, на њих није пренела јавна овлашћења, будући да исправе које су састављали нису имале извршну, већ само доказну снагу.

Усвајањем Јустинијановог зборника (535. године), професија нотара се у 6. веку нагло развија. Један део усвојеног зборника садржао је Новелу 44 или како су је касније назвали „Први нотарски акт". У Јустинијаново доба нотари су почели да полажу заклетву пред префектима, а уведена је и контрола њиховог рада. Шест векова касније од усвајања, глосари правне школе у Болоњи проналазе Јустинијанове новеле и адаптирају их за потребе нове класе средњовековних правних службеника – интернационалних нотара. Јустинијанове новеле су постале основ за развој

ПОРОДИЧНИ ПОСАО ИЛИ НЕ?

Према закону из 1803. године нотарска служба у Француској није била наследна, али само формално, јер су нотарске канцеларије често биле породичне фирме. Међутим, већ према закону из 1816. године, нотари су добили право да себи одреде наследника или *de faire une re'signation in favorem*. Данас у петој републици, нотари немају право да преносе занат наследницима, али су задржали право да именују лица на која ће се пренети делатност, с тим што званични државни орган (Министарство правде) који се изјашњава о избору, може тај избор и да одбије.

учествује законски заступник тог лица.

Ако јавни бележник сматра да странка нема право да закључи одређени правни посао, дужан је да је на ту околност упозори. Ако странка сматра да је јавни бележник неосновано одбио да предузме неку радњу коју је по закону иначе дужан да спроведе, она може упутити жалбу Комори.

Јавни бележник има службено подручје и службено седиште на којем обавља своју делатност. Два или више јавних бележника могу у истим просторијама, уз коришћење заједничког административног особља, обављати делатност ако им то одобри министар, и на основу претходно прибављеног мишљења Коморе.

Законом је предвиђено да ће се у року од три месеца од дана ступања на снагу одредити привремени број јавнобележничких места за првих 100 јавних бележника као и службена седишта. Првих 100 јавнобележничких места одређује се на основу критеријума територије основних судова, уз повећани број у Београду, Новом Саду, Нишу и Крагујевцу.

Правилник о привременом броју јавнобележничких места и службеним седиштима јавних бележника и јавнобележничким местима за која ће се расписати конкурс за првих 100 јавних бележника („Сл. гласник РС", бр. 31/2012) таксативно набраја која су то привремена места и седишта јавнобележничких канцеларија.

У року од девет месеци од дана ступања на снагу закона Министарство ће расписати конкурс за именовање јавних бележника ради попуњавања првих 100 места. Након тога, првих 100 јавних бележника биће именовано у року од једне године и у року од 15 дана од дана именовања одржаће се оснивачка скупштина Коморе. Преостала јавнобележничка места биће попуњена најкасније годину дана од дана одржавања оснивачке скупштине. Укупан број јавнобележничких места одредиће министар, по прибављеном мишљењу Коморе, с тим да ће се, по правилу, за подручје једне општине, града или градске општине одредити најмање једно јавнобележничко место. На подручјима с већом концентрацијом становништва и интензивнијим привредним активностима, број јавнобележничких места одредиће се тако да се на сваких 25.000 становника одреди по једно јавнобележничко место. Када се реализује све што је предвиђено Законом, предвиђа се да ће укупан број јавних бележника у Србији износити негде око 320, а потпуна попуна капацитета не пре 2014. године.

Поновно успостављање система јавног бележништва у Србији, након скоро 70 година, представља важан корак у побољшању ефикасности правног система. Јавним бележништвом ће се у Србији подићи ниво владавине права, и то у разним областима, превасходно у оним у којима су ризици и преваре чести (на пример, у промету непокретностима, у поступку оснивања привредних друштава, изради завештања), па ће самим тим и ниво правне сигурности бити далеко већи.

О оперативном спровођењу ове делатности, условима за стицање овог звања, полагању испита за нотаре, као и о тарифној политици говорићемо у тексту *Правно ускрснуће јавног бележништва у Србији*, који ће бити објављен у априлском броју часописа.

Еколошки пожељно пословање

Законском регулативом државни органи могу само да подрже оне активности компанија које ће довести до смањења отпада и смањења негативних последица по животну средину, али опстанак еколошких модела пословања и њихова профитабилност, у крајњем случају, зависиће од потрошача

Еколошким пословањем може се сматрати сваки онај посао или начин рада којим се омогућава да пословање компаније функционише на еколошки прихватљив (*eco-friendly*) начин, а да при том и даље доноси профит. Осим тога, постоје и директне еколошке услуге и делатности које доносе профит, али ће о њима бити нешто више речи у другој половини текста.

Са све бројнијим захтевима и прописима који у свакодневне пословне активности доносе свест о екологији и тзв. зеленој економији долази до великих промена како у финалном производу, тако и у самом начину производње, а све с циљем да се на прави начин одговори на тржишне промене. Претпоставка што лакшег превазилажења појединих дугорочних изазова и препрека које намеће овај нови принцип пословања јесте постојање уједначене и еколошки одрживе привреде која ће у потпуности подржати инвестирање у еколошке облике пословања, као и у нове пословне могућности.

Одрживо управљање природним богатствима, баш као и њихово ефикасно коришћење, неопходно је у свим привредним гранама. Такође, важно је нагласити њихову вредност у свим производним процесима, као и у прописима и одлукама који се односе на употребу и конзумирање природних богатстава.

Како би ова транзиција била што успешнија, врло је важно да послодавци, баш као и потрошачи, искористе нове могућности и предности које произлазе из што сврсисходнијег коришћења природних ресурса. Даљи привредни раст јесте неопходан, али се он мора одвијати у оквиру контекста који подразумева смањење неповољних еколошких ефеката и повећање отпорности друштва и привреде на будуће еколошке изазове, међу којима су климатске промене, недостатак сировина и материјала или хитне интервенције које су у вези са обезбеђивањем снабдевања енергентима или са безбедношћу хране.

Услови за развој еколошког бизниса

Из аспекта пословања, еколошки бизнис не мора увек да се покаже као економски ефикасан. Ипак, у многим случајевима компанијама не преостаје ништа друго будући да их пословна политика, законски и подзаконски акти приморавају да своје пословање усагласе са одређеним активностима.

Наравно, поставља се и питање трошкова. Куповина еколошки прихватљиве опреме, паковања и материјала може изискивати огромне издатке. Иако су оваква улагања дугорочно исплативија, иницијални трошкови могу бити знатно већи од уобичајених. Добар пример за то представљају сијалице. Еколошке сијалице коштају и до три пута више од обичних, свакодневних, али је њихов век трајања, ипак, знатно дужи. Према томе, иницијално већи трошкови у еколошки прихватљивом бизнису могу се надоместити дугорочним уштедама, под претпоставком да компанија довољно дуго остане у послу тако да може осетити користи од своје дугорочне инвестиције.

С друге стране, у фази разматрања инвестиција и пре самог започињања еколошког пословања инвеститори и предузетници требало би да поведу рачуна и о следећем.

еколошке перспективе у друге обласне политике, на нивоу програма мера, могла би се утврдити обавеза да друге гране индустрије у својој производњи користе одређени проценат рециклираних материјала или увести висока цена одлагања отпада на депоније. Увођењем веће наплате за одлагање отпада, грађани би били подстакнути да у већој мери примењују сепарацију отпада који је могуће рециклирати или компостирање органског отпада.

Када је реч о отварању фабрике за рециклажу ПЕТ амбалаже, процене кажу да је потребно три до пет година да се поврате инвестиције у овај еколошки бизнис. Домаћи потрошачи, међутим, још увек немају свест о еколошком економском учинку којем и сами доприносе куповином производа од рециклата. Влада би, дакле, могла и морала да подстакне еколошке облике пословања финансирањем оних активности које доприносе еколошком освешћивању купаца, али и пореским олакшицама за производе од рециклата, чиме би допринела да се умањи њихова цена и тиме повећа њихова конкурентност на тржишту.

Поред рециклаже, Србија има велики потенцијал у промовисању и даљем развоју обновљивих извора енергије. Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине Републике Србије недавно је представило нови концепт Националног акционог плана за коришћење обновљивих извора енергије (НАПОИЕ) до 2020. године и припремило Нацрт нове подстицајне регулативе у области коришћења обновљивих извора енергије. У оквиру овог пакета мера налазе се и:

- Уредба о мерама подстицаја за производњу електричне енергије коришћењем обновљивих извора енергије (ОИЕ) и комбинованом производњом електричне и топлотне енергије;
- Уредба о висини накнаде за подстицаје производње електричне енергије коришћењем обновљивих извора енергије и комбинованом производњом електричне и топлотне енергије и расподеле средстава по том основу.

Поред тога у Влади и ресорном министарству планира се читав низ мера и активности у циљу стварања повољнијег амбијента за улагање у област обновљивих извора енергије у 2013. години.

Прослушавање...

Шта је то *постулациона способност*?

Постулациона способност јесте способност парнично способне странке да сама, лично и непосредно, без пуномоћника, предузима парничне радње.

Шта означава латински израз *separatio bonorum*?

Оставиочеви повериоци могу захтевати да се заоставштина одвоји од имовине наследника. У том случају наследник не може располагати стварима и правима из заоставштине све докле се не наплате повериоци који су одвајање захтевали, а ако је тим стварима и правима до одвајања располагао, та располагања остају пуноважна.

Шта означава латински израз *in dubio pro debitore*?

Реч је о правилу тумачења доброчиних уговора (нпр. уговор о поклону) где уговор треба тумачити у корист дужника.

Економски и правни аспекти исказивања и покрића губитка по годишњем рачуну

У средишту интересовања овог чланка јесте поступање акционарских друштава и друштава са ограниченом одговорношћу у условима исказивања губитака у пословању

Према одредбама прописа о рачуноводству, резултат правног лица исказује се путем прихода и расхода, а из њиховог односа утврђује се добитак или губитак, који су коначни резултати годишњег пословања. Речником рачуновођа, ако су укупни трошкови пословања већи од остварених укупних прихода, правно лице остварује губитак, а у овом периоду израде завршних рачуна, он се исказује као резултат годишњег пословања за 2012. годину. С тог становишта, губитак је последица неконтролисаних трошкова или недовољних прихода или лоших пословних одлука или неповољног окружења и сл. Као резултат губитка у пословању може доћи до смањивања зарада, промене пословне политике, мера рационализације, па и даљих тешкоћа у пословању које се могу окончати и ликвидацијом.

Дакле, много је аспеката за појаву губитка код правних лица који постају нарочито актуелни у време сумирања резултата пословања за прошлу и претходне године, а такође и у јеку припрема седница органа управљања и контроле тих правних лица, на којима по питању губитака треба да се донесу одлуке о даљим пословним потезима.

Свако правно лице с губитком имаће своје разлоге у објашњењу досадашњих и будућих пословних одлука, али ћемо се у овом чланку ограничити на поступања **привредних друштава** (акционарских и друштава са ограниченом одговорношћу) у условима исказивања губитака у пословању.

Утврђивање пословних резултата и исказивање губитка по годишњем обрачуну

Као што смо већ напоменули, исказивање губитка је рачуноводствени поступак након евидентирања свих прихода и расхода. Ти рачуноводствени прописи (Закон о рачуноводству и ревизији и пратећи подзаконски прописи) даље не разрађују обавезе послодаваца у расподели оствареног финансијског резултата, нето добитка, већ су оне у целини у надлежности прописа о привредним друштвима, односно аката привредних друштава и одлука његових органа. Према томе, док прописи о рачуноводству прописују само начин израчунавања добити или губитка, све претходне и касније активности у вези с расподелом финансијског резултата непосредно регулишу:

1) Закон о привредним друштвима („Сл. гласник РС”, бр. 36/2011 и 99/2011, у даљем тексту: Закон), и

2) Статут, односно акт о оснивању, односно одлуке органа управљања привредних друштава.

У Табели 1 наводимо могуће почетне ситуације код утврђивања пословног резултата једног привредног друштва. У првом случају, где је остварен добитак у пословању, скупштина привредног друштва усваја финансијски извештај и доноси одлуку о расподели добити, осим ако оснивачким актом то овлашћење није дато управном одбору, или ако га за то не

Пример 2: Одлука о смањењу номиналне вредности акција ради покривања губитка

На основу члана 316. и члана 329. тач. 7) Закона о привредним друштвима (даље: Закон) и члана _____ Статута _____ а.д. (*пословно име привредног друштва*) (даље: Друштво) из _____ (*седиште*), Скупштина Друштва, на седници одржаној дана _____ године, донела је

ОДЛУКУ

1. Основни капитал Друштва смањује се да би се покрио губитак Друштва за 2012. годину, јер Друштво не располаже нераспоређеном добити и резервама које се могу користити за те намене.

Основни капитал смањује се у износу исказаног губитка за 2012. годину.

2. Смањење основног капитала Друштва врши се смањењем номиналне вредности акција _____ (*ознака класе, или серије, односно емисије акција*).

3. Укупна вредност акција смањује се за _____ динара, односно сразмерно свака акција за _____%, односно свака акција за _____ динара, уз поштовање принципа једнаког третмана акционара.

4. Номинална вредност акција после смањења износи _____ динара.

5. О спроведеном смањењу основног капитала, ради уписа смањења номиналне вредности акција, извршиће се регистровање промене капитала у Агенцији за привредне регистре и у Централном регистру, депоу и клирингу хартија од вредности.

6. За потребе примене ове одлуке, акционарима се сматрају лица која су на дан доношења Одлуке уписана у Централни регистар као акционари Друштва. Акционарима Друштва се не врши исплата по основу смањења вредности акција.

7. У складу са Одлуком извршиће се измене и усклађивање статута Друштва и других општих аката.

8. О овој одлуци биће обавештени сви акционари на начин предвиђен за позивање акционара на седницу скупштине Друштва.

9. Ова одлука објавиће се на огласној табли Друштва.

Председник Скупштине

_____

Имате питање? Имамо одговор!

У овој рубрици доносимо одговоре на нека од питања која сте упутили нашем часопису. Подсећамо да питања можете поставити коришћењем одговарајућих е-адреса у заглављу тематских рубрика. Настојаћемо да одговоримо на свако од њих!

ОБРАЗОВАЊЕ

П: *Да ли наставник који је запослен у гимназији више од 10 година на одређено време с непуним радним временом има право на исплату јубиларне награде?*

О: Посебним колективним уговором за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Сл. гласник РС”, бр. 12/2009 и 67/2011, у даљем тексту: ПКУ) уређују се права, обавезе и одговорности из рада и по основу рада запослених у основним школама, средњим школама и домовима ученика којима се средства за плате обезбеђују у буџету Србије. Уговор се непосредно примењује у свим основним школама, средњим школама и домовима ученика, па и у гимназијама.

Према члану 30. ПКУ, послодавац је дужан да запосленом исплати јубиларну награду. Јубиларна награда исплаћује се запосленом у години када наврши 10, 20 или 30 година рада оствареног у радном односу. Висина јубиларне награде износи:

1) пола просечне плате – за 10 година рада оствареног у радном односу;

2) једну просечну плату – за 20 година рада оствареног у радном односу;

3) једну и по просечну плату – за 30 година рада оствареног у радном односу.

Просечна плата као основица за исплату јубиларне награде јесте просечна плата по запосленом у установи у претходном месецу, односно просечна зарада исплаћена у Републици Србији у претходном месецу у односу на месец исплате јубиларне награде, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, ако је то повољније по запосленог.

Према томе, јубиларна награда следује оним запосленим у гимназији који у 2013. години навршавају 10, 20 и 30 година рада укупно проведених у радном односу.

Чињеница да је запослени 10 година радио на одређено време, не представља сметњу, јер је тај радни однос изједначен с радом на неодређено време, дакле запослени је био у редовном радном односу.

Други моменат – да је запослени радио с непуним радним временом – такође не представља сметњу. Према важећим одредбама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, изједначени су запослени код остваривања права на јубиларну награду, без обзира на то да ли раде у пуном или непуном радном времену. Стаж осигурања се везује само за календарско време проведено у осигурању, што значи да је небитно да ли осигураник ради с половином пуног радног времена, односно да ли ради непуно или пуно радно време. На пример, запослени који је радио свих 12 месеци у календарској години с половином пуног радног времена (уколико су испуњени и други услови – плаћен допринос за пензијско и инвалидско осигурање) имаће 12 месеци стажа осигурања, као и осигураник који је радио 12 месеци с пуним радним временом, а осигураник који је радио шест месеци у једној календарској години с пуним радним временом, имаће шест месеци стажа осигурања. Према томе, стаж осигурања који осигураник остварује у току календарске године не зависи од тога да ли осигураник ради непуно или

Накнада штете услед саобраћајне несреће и уједа паса луталица

Да би имао право на накнаду штете од опасних ствари, оштећени треба да докаже да је штета наступила, као и везу штетног догађаја са опасном ствари, а узрочност се претпоставља. Законске формулације су углавном једноставне, али је циљ овог текста у сагледавању практичних аспеката надокнаде овог облика штете

Правни послови, нарочито уговори, традиционално су најзначајнији извори облигација. Ипак, проузроковање штете је у савременим условима постало толико значајан извор облигација, да се поставља питање да ли већ сада озбиљно конкурише за примат у односу на облигације настале вољом субјеката права.

У модерним условима живота знатно су порасли ризици проузроковања штете, а њен обим је у многим случајевима далеко превазишао могућност накнаде не само богатих појединаца, већ и појединих осигуравајућих друштава. Напредак техничке цивилизације, интензивирање различитих врста саобраћаја, али и глобални поремећаји у природи, знатно увећавају ризике настанка огромних штета, и то како по бројности и учесталости, тако и по њиховом обиму, па ће у времену које долази овај извор облигација добити још и више на значају.

Проузроковање штете ствара обавезу њене накнаде, односно рађа облигацију. Свака људска делатност за последицу може имати и настанак штете. Штета може да настане чињењем и нечињењем људи, држава, друштвених организација, удружења, привредних субјеката. Она може да настане од опасних ствари, од животиња и биљака, као и од природних појава.

Лице које претрпи штету има право на обештећење. Зависно од врсте штете, не може се увек постићи потпуно и праведно обештећење, али се оштећеном може пружити макар делимична сатисфакција за претрпљену штету. И баш као што и штете могу бити разноврсне, и сами начини обештећења могу бити врло разнородни. Обештећење може бити натурално, у новчаном еквиваленту и/или кроз разне видове моралне сатисфакције и других врста задовољења.

О врсти и висини накнаде штете оштећени и штетник могу се договорити, сачинити поравнање или одлуку о томе препустити суду или другом надлежном органу. Због несагледиво великог броја могућности да дође до настанка штете развили су се и развијају се најразноврснији организациони системи за спречавање настанка штете и за обештећење оштећених.

Штета се дели на материјалну и нематеријалну штету. Материјална штета представља умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног повећања (измакла корист). Нематеријална штета представља наношење другоме физичког и душевног бола и проузроковање стања страха, а што је регулисано Законом о облигационим односима.

У нашем праву, за штету се одговара на основу кривице, тј. на основу субјективне одговорности, и то је правило, али **постоје случајеви када ће одговорност постојати без обзира на постојање кривице**, па тада говоримо

да грађани који су заиста оштећени брже добију надокнаду за повреду. Намера Комисија је објективно сагледавање, али и решавање овог горућег проблема.

Конкретно, **за штету настalу услед напада паса луталица на подручју главног града, одговоран је Град Београд**.

Чланом 25. ст. 1. тач. 14) Статута града Београда прописано је да: „Град Београд доноси и спроводи програм контроле и смањења популације напуштених паса и мачака на територији града, обезбеђује прихватилишта за напуштене животиње, организује зоохигијенску службу за обављање послова хватања и збрињавања напуштених животиња у прихватилишта за животиње, нешкодљиво уклањање лешева угинулих животиња и њихов транспорт до објекта за сакупљање и третман", из чега произлази **несумњива и директна одговорност града у случају напада и наношења штете од стране паса луталица**.

Достизање стандарда „правичне надокнаде"

Општи је закључак да су судови у последњих десетак година променили праксу у погледу накнаде нематеријалне штете. Правичне надокнаде нематеријалне штете није било код нас, као ни у осталим земљама социјалистичког државног уређења. Ово стога што није било тржишне привреде, па је тешко било доћи до тог стандарда који представља „правичну надокнаду". С обзиром на ту чињеницу, садашње промењене околности, другачију перцепцију људских права, односно заштићених добара, тј. телесног интегритета и неприкосновености заштите својине, домаћи судови из године у годину досуђују више износе нематеријалне штете управо у потрази за стандардом „правичне надокнаде".

ВЕЛИКО ОПТЕРЕЋЕЊЕ ЗА ГРАДОВЕ

Пожаревац

Озбиљнији проблем са псима луталицама у Пожаревцу настао је 2003. године када је Републичка управа за ветерину укинула класичну шинтерску службу. У међувремену, број паса на улицама се повећавао, а њихови напади на грађане били су све учесталији. Тако је, на пример, према евиденцији Завода за јавно здравље, у току 2007. године у Пожаревцу и околини забележено укупно 145 уједа паса.

Године 2008. ови пси коштали су пожаревачки градски буџет укупно око 9,5 милиона динара. Град је за одштету грађанима које су ујели пси луталице за годину дана потрошио око три милиона динара по доспелим судским пресудама, што је, заједно с преко два милиона динара вансудских поравнања, више од укупних трошкова службе зоохигијене.

Смедерево

Из службених евиденција Градског јавног правобранилаштва града Смедерева произлази да су у току 2009. године поднета 44 захтева ради накнаде штете због уједа паса луталица, сачињена су 43 судска поравнања по којима је грађанима исплаћено око 1,8 милиона динара. За првих девет месеци 2010. године, поднета су 63 захтева више него у целој 2009. години, од чега је исплаћена накнада за 77 судских поравнања у укупном износу од 2,85 милиона динара.

Београд

Од почетка 2011. године Градско јавно правобранилаштво у Београду примило је 259 тужби за накнаду штете изазване уједима паса луталица, а укупна сума новца коју грађани потражују износи више од 68 милиона динара. Такође, Комисија за процену основаности захтева за накнаду штете добила је 804 захтева за надокнаду штете од којих је у 400 случајева постигнуто вансудско поравнање и оштећенима исплаћен новац.

ИНГ-ПРО

PROPISI.NET

ОНЛАЈН ПРАВНИ ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ

ПРАТИТЕ ПУТЕМ ИНТЕРНЕТА

прописе, судску праксу, правна мишљења, моделе уговора и образаца, електронски часопис, коментаре, калкулаторе камата и судских такси, актуелности...

...у брзој, јединственој и дневно ажурној интернет апликацији, која функционише без икакве инсталације, с међусобно повезаним документима, и са Мејл сервисом, који све промене из области вашег пословања доставља на ваш мејл.

Посетите Правни информациони систем на интернет адреси

WWW.PROPISI.NET

ИНГ-ПРО

20

ГОДИНА С ВАМА

Како унапредити радно законодавство?

У тексту који доносимо у овом и наредном броју изнећемо конкретне предлоге за измену Закона о раду који би допринели унапређењу радних односа у Србији и тако подстакли позитивније пословање и економски раст. Предлози су засновани на концепту флексибилнијих радних односа него до сада, што је у складу са европским процесима током последње деценије

Садашње радно законодавство померило је клатно равнотеже права и одговорности у корист запослених, а на штету послодаваца. На дужи рок, резултат су нижа запосленост и мање ефикасна привреда. Уколико Србија жели да крене стазама стварног економског опоравка, један од праваца реформе морао би да обухвати и радно законодавство. Европска унија је већ кренула тим путем.

Предлози за унапређење радног законодавства

У овом броју изнећемо конкретне предлоге за измену Закона о раду у домену заснивања радног односа и личних примања који би допринели унапређењу радних односа у Србији и тако подстакли позитивније пословање и економски раст. Предлози су засновани на концепту флексибилнијих радних односа него до сада, што је у складу са европским процесима током последње деценије.

Слабости радног законодавства у Србији бројне су и веома озбиљне, али би предлози за решавање свих или макар већег броја превазишли задатак овог краћег текста, чија је основна сврха да иницира расправу о реформи (код формулисања предлога коришћен је рад Б. Лубарда, Љ. Ковачевић – Радно

РАДНИ ОДНОС НА ОДРЕЂЕНО ВРЕМЕ

Предлози:

1. у Закону о раду променити постојеће решење садржано у члану 37. став 1. и омогућити дужи рок за рад на одређено време – 24 месеца или 36 месеци, па и на дуже уколико трајање пројекта превазилази 36 месеци;

2. укинути обавезу навођења разлога за заснивање радног односа на одређено време;

3. ограничити максималан број сукцесивних уговора о раду на одређено време са истим запосленим на највише три у референтном периоду;

4. код новооснованих послодаваца, предвидети могућност закључивања уговора о раду на одређено време и на три или четири године.

Предности:

Оваква решења донела би повећање ефикасности привреде у суочавању с динамичним променама у пословном амбијенту, у коме је неизвесност све израженија (па послодавци тешко могу да планирају радну снагу), са економским кризама и тешкоћама, с променама конјунктуре у привреди али и појединачним фирмама, са сталном потребом снижавања трошкова пословања ради одржања на све конкурентнијем тржишту и слично.

Просечан послодавац је заинтересован да језгро радне снаге задржи на неодређено време, а евентуално да мањи, променљиви део, држи на одређено време.

што су покривање трошкова становања и права запосленог на коришћење службеног аутомобила, додатно пензијско и здравствено осигурање, покривање трошкова тренинга и образовања, рекреације и годишњих одмора, исхране на раду и сл.

По Закону о раду један број ових начина компензације рада запослених формално се укључује у њихову зараду и тако подвргава оштром пореском третману, који укључује и порез на зараду и доприносе за социјално осигурање. Ово прецизирање обухвата зараде од стране Закона о раду непотребно је будући да није његов задатак да уређује порески аспект појединих модалитета награђивања запослених и услуга које им пружа послодавац. Другим речима, **прихватљивије би било да Закон о раду не дефинише садржај зараде и, тако, начин опорезивања појединих компонената, већ да се опорезивање и ових компонената компензације остави пореском законодавству**. На тај начин би се омогућило искључење појединих од поменутих бенефиција из зараде и њихов повољнији порески положај, као, на пример, за покривање трошкова становања и коришћење службених аутомобила.

4. Накнада зараде за време одсуства

По Закону о раду, накнада за време одсуства насталог из неког од више различитих разлога (чланови 114–116) обрачунава се према просечној заради у последња три месеца. Ово значи укључење у обрачун и зараде по основу радног учинка, прековременог рада, ноћног и сменског рада, рада у дане државног празника, топлог оброка, регреса за годишњи одмор, годишњег бонуса и слично, што није разумно добро решење. Јер, нема смисла да запосленом на одсуству, значи у време када не ради, у основицу за накнаду буду укључени и разни нередовни и нестандардни елементи везани за рад, као што су зарада по учинку или други бонуси и једнократне и повремене накнаде, што доводи до знатних одступања тромесечне зараде од стандардне зараде. **Овакво решење узрокује знатне разлике у накнадама зараде иначе једнаких радника, а у зависности од тренутка када примају накнаду.** Знатно је логичније да основица за накнаду за време одсуства буде основна зарада, без осталих сада важећих елемената, а уз евентуално увећање за минули рад.

НАКНАДА ЗАРАДЕ ЗА ВРЕМЕ ОДСУСТВА

Предлог:

1. ревидирати чланове 114–116. Закона о раду тако да основица за утврђивање накнаде за одсуство с рада буде дефинисана као основна, а не просечна зарада у последња три месеца.

Предност:

Усвајање предложене промене донело би праведније и логичније решење за накнаду за одсуство с рада.

Достојанство личности на раду и његова заштита

Достојанство личности на раду ужива уређену законску заштиту, с тачно предвиђеним обавезама послодавца и правима и обавезама запослених и детаљно утврђеним поступком заштите

Достојанство личности на раду заштићено је многим међународним документима, баш као и у домаћем праву. Преко својих основних начела, Устав Републике Србије („Сл. гласник РС”, бр. 98/06) штити људска и мањинска права обезбеђујући њихову непосредну примену. Осим тога, Устав има у виду и она људска и мањинска права која су заједмчена општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима и законима.

Тумачење одредаба о овим правима мора увек бити у корист унапређења вредности демократског друштва сагласно међународним стандардима и пракси међународних институција које надзиру њихово спровођење.

О поштовању достојанства личности на раду, Устав говори у одредби члана 60, у оквиру које се јемчи право на рад, везујући за појам достојанства и безбедне и здраве услове рада, потребну заштиту на раду, ограничено радно време, дневни и недељни одмор, плаћени годишњи одмор, правичну накнаду за рад и на правну заштиту за случај престанка радног односа. Та права су неотуђива и њих се нико не може одрећи.

Законска заштита

Заштита достојанства личности обезбеђена је и преко Кривичног законика („Сл. гласник РС”, бр. 85/05, 88/05, 107/05, 72/09, 111/09 и 121/12) казнама које су запрећене за кривична дела. За потребе овог текста посебно се има у виду кривично дело *злостављања и мучења* из члана 137. став 3. у вези са ставом 1. Кривичног законика („Ко злоставља другог или према њему поступа на начин којим се вређа људско достојанство...”). Ово кривично дело има у виду и достојанство радноправне компоненте с више примера из судске праксе. Кривичноправна заштита достојанства личности на раду не искључује друге облике заштите који су предвиђени у другим законима.

Закон о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом („Сл. гласник РС”, бр. 33/06) уређује општи режим забране дискриминације по основу инвалидности. У члану 21. посебно разрађује дискриминацију у вези са запошљавањем и радним односом и тражењем запослења, не само особа са инвалидитетом већ и њихових пратилаца. Закон је врло прецизан у облицима вршења дискриминације (непримање у радни однос особа само због својства инвалидности, уколико се не захтевају посебни услови, одређивање мање зараде особи са инвалидитетом без обзира на рад и учинак, постављање посебног услова који није у вези с радним односом...).

Закон о забрани дискриминације („Сл. гласник РС”, бр. 22/09) уређује општу забрану дискриминације, облике и случајеве, као и поступак заштите од дискриминације. Дискриминаторско понашање службеног лица, односно одговорног лица у органу јавне власти сматра се тежом повредом радне дужности, у складу са одговарајућим законом (члан 15). Одредбом члана 16. предвиђена је забрана дискриминације у области рада, где се под радом подразумева свака врста радноправног ангажовања лица на стручном усавршавању и оспособљавању и без заснивања радног односа, волонтера, студената и ученика на пракси. Утврђује

1. утврђење да је претрпео злостављање;
2. забрану вршења понашања које представља злостављање, забрану даљег вршења злостављања, односно понављања злостављања;
3. извршење радње ради уклањања последице злостављања;
4. накнаду материјалне и нематеријалне штете, у складу са законом;
5. објављивање пресуде поводом претходно поднетих тужби.

Треба имати у виду да признавање нематеријалне штете, „у складу са законом", не значи било које штете, већ видове штете, прецизно одређене, према одредби члана 200. Закона о облигационим односима. Такође, не може се досудити нематеријална штета и по овом Закону и по Закону о забрани дискриминације, већ се ради о једном виду штете – повреди права личности.

За тужиоца је битно да у судском поступку учини вероватним да је злостављање учињено, а онда је на послодавцу терет доказивања да злостављања није било.

Поступак је хитан, тужба се доставља на одговор у року од 15 дана од дана пријема.

У току поступка, суд, по предлогу странке или по службеној дужности, може да одреди привремене мере ради спречавања насилног поступања или отклањања ненадокнадиве штете. Закон говори о мерама које се нарочито примењују (забрана приближавања, као и забрана приступа у простор око места рада запосленог који учини вероватним да је изложен злостављању), што значи да тиме нису искључене и друге мере.

Одлука по предлогу доноси се у року од осам дана, а против одлуке није дозвољена посебна жалба.

НОВА ШТАМПАНА ИЗДАЊА

ЗАКОН О ИЗВРШЕЊУ И ОБЕЗБЕЂЕЊУ
(пречишћен текст)
- Формат А5, 176 страна
- Цена: 390,00 дин

(ПДВ од 8% није урачунат у цену)

ЗАКОН О ПАРНИЧНОМ ПОСТУПКУ
- Формат А5, 176 страна
- Цена: 390,00 дин.

(ПДВ од 8% није урачунат у цену)

Књиге можете поручити на
тел. 011/2836-820, 2836-821, 2836-822
или е-поштом на ingpro@ingpro.rs

Критичка анализа једног решења и опомене Пореске управе

При доношењу решења, орган управе дужан је да поступа стручно, правно утемељено и с потпуним образложењем које странку не доводи у сумњу у исправност самог решења. Нажалост, пракса то понекад демантује

Привредно друштво А. (у даљем тексту: лице А.) обавља рачуноводствено-књиговодствене послове (стара шифра делатности – 74120, са описом: рачуноводствени послови, послови контроле и сл.; нова шифра делатности – 6920, са описом: рачуноводствени, књиговодствени и ревизорски послови, пореско саветовање).

Лице А. закључило је с привредним друштвом Б. (у даљем тексту: лице Б.) Уговор о подзакупу дана 30. 10. 2011. године. Уговором о подзакупу констатовано је да је лице Б. **закупац** стана у Београду, опремљеног у пословни простор, површине 225 m^2. Лице Б. Уговором о подзакупу даје у подзакуп лицу А. део стана – пословног простора (канцеларију) површине 23 m^2.

Подзакуп је почео да тече 31. 10. 2011. године. Истог дана Агенција за привредне регистре донела је решење којим је усвојен захтев лица А. као подносиоца регистрационе пријаве и у Регистар привредних субјеката регистровала је промену података о привредном субјекту – лицу А. (промену седишта на адресу из Уговора о подзакупу) и промену пуног пословног имена.

Решењем донетим 30. 6. 2012. године Управа јавних прихода (у даљем тексту: УЈП) утврдила је накнаду за коришћење грађевинског земљишта лицу Б. (закупцу – подзакуподавцу) у износу од 27.000,00 динара за период од 1. јануара до 31. децембра 2012. године за 140 m^2 (193 динара годишње по m^2).

Решење је донето на основу одговарајућих одредаба Закона о пореском поступку и пореској администрацији, Закона о финансирању локалне самоуправе, Одлуке о накнади за коришћење грађевинског земљишта Града Београда (у даљем тексту: Одлука) и Закона о општем управном поступку.

Тим решењем замењено је претходно решење УЈП-а, што значи да је лице Б. пре 30. 6. 2012. године имало представу о обавези плаћања накнаде за коришћење грађевинског земљишта (раније решење и плаћање).

Анализираћемо решење којим је утврђена обавеза плаћања накнаде за коришћење грађевинског земљишта лицу А., **с нагласком да је то њему прво такво решење**. То значи да лице А. пре 30. 6. 2012. године није имало представу о врсти и висини обавезе. Решење којим је лицу А. одређена обавеза плаћања накнаде за коришћење грађевинског земљишта, због бројних спорних питања интересантно је за правну анализу и критику, будући да то лице има положај подзакупца, а не закупца, а овај текст је покушај да се дође до релевантних одговора. У том смислу решење за лице Б. послужиће само ради упоређивања.

Решење УЈП-а о накнади за коришћење грађевинског земљишта за лице А. (подзакупца)

У уводу анализираног решења наведено је на основу којих прописа је оно донето, при

У трећем ставу опомене опширно су парафразиране одредбе Закона које се односе на **принудну** наплату (само овај став опомене по обиму је готово исти као цело образложење решења о утврђивању накнаде).

Као да није важно да се примереним образложењем решења о утврђивању обавезе странци објасне правни елементи који оправдавају њену обавезу и потврђују правну ваљаност решења, али је зато „важно" да орган поучи странку колико је принудна наплата „опасна ствар". У овој ситуацији, очигледно, сила државе (*imperium*) побеђује знање, професионализам и правну сигурност грађана.

У четвртом ставу опомене порески орган је парафразирао одредбу члана 71. ст. 2. Закона о могућности обвезника да у року од пет дана од пријема опомене са УЈП-ом расправи евентуална спорна питања у вези са врстом и износом доспеле пореске обавезе из опомене.

Савети и помоћ лицу А.

Посебно збуњено висином обавезе, лице А. ми се (као адвокату) обратило за помоћ тек пошто је примило опомену.

Пажљивим читањем опомене и решења, приметио сам недостатак у утврђивању имовинскоправног статуса лица А. (нигде се не помиње његово својство подзакупца), друге проблематичне ствари и, нарочито, „чудесне математичке операције" пореског органа. Прво сам прекорио лице А. због неизјављивања жалбе, а потом сам му пружио правну помоћ, оптималну у датој ситуацији:

- саставио сам Захтев за расправљање спорних питања са УЈП-ом у вези са врстом и износом пореске обавезе (благовремено поднет пореском органу);
- поднео сам Захтев за одлагање плаћања обавезе, у складу са одредбом члана 77. ст. 5. Закона, у циљу покушаја предупређења покретања поступка принудне наплате;
- упутио сам захтев за расправљање и то не „евентуално спорних питања", него очигледно спорних питања; у овом захтеву нагласио сам да би лице А. плаћањем очигледно погрешно утврђеног дуга у опомени претрпело битну економску штету.

Закључак

У дугогодишњој адвокатској пракси није ми први пут да се сусретнем са оваквим решењем пореског органа, премда решење анализирано у овом тексту представља најдрастичнији пример такве врсте.

Без потребе да на основу неколико појединачних аката доносимо уопштен закључак, и само ово анализирано решење довољно је да упозори на обавезу органа управе да при доношењу решења поступа стручније, правно утемељеније и с потпуним образложењем које не оставља сумњу у исправност решења.

Ово решење је симбиоза тврдих, репресивних и упозоравајућих одредаба, донето с позиција *imperiuma*, с недовољном правном аргументацијом и недовољно израженим поштовањем према пореском обвезнику (овде изузимам то што је спорно да ли је лице А. уопште порески обвезник, односно титулар обавезе плаћања накнаде за коришћење грађевинског земљишта, а с обзиром на својство подзакупца), те с недозвољеним рачунским грешкама органа на штету странке.

На крају, желим да подсетим да је, сагласно Закону, порески орган обавезан на пружање релевантних информација странци у свакој прилици, а у овом случају такве информације и одлучне чињенице недостају у самом решењу. Између осталог, одредбама члана 24. ст. 1. тач. 1) и 2) Закона, прописано је право пореског обвезника да од Пореске управе бесплатно добије информације о пореским прописима из којих проистиче његова пореска обавеза.

Остаје нада да ће релевантне информације, нарочито оне које се односе на имовинско-правни статус лица А., порески орган дати сообразно професионалном поступању и професионалној одговорности, макар по захтевима странке за расправљање спорних питања и одлагање плаћања обавезе.

LEGE ARTIS

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Обрађујући широк спектар актуелних тема из домена правне и економске регулативе, електронски месечник ***Lege Artis*** доноси свеж и другачији приступ савременом пословању привредних субјеката, државних органа, образовних установа и адвокатских канцеларија, са посебним освртом на право и заштиту потрошача.

Под слоганом ПРОПИСИ У ПРАКСИ и на близу сто страна корисних информација у електронском формату, часопис ***Lege Artis*** постаје незаобилазни саветник и дневни пратилац у вашем животу, раду и пословању.

Тенденције нових измена и допуна Закона о ауторском и сродним правима

Нове измене закона којим се регулишу ауторско и сродна права резултат су даље хармонизације домаћих прописа с међународним, унапређења стања заштите интелектуалне својине у нашој земљи, али и потребе да се додатно прецизирају институти права на посебну накнаду и колективног остваривања ауторског и сродних права

Србија је званично чланица Светске организације за интелектуалну својину (WIPO), агенције Уједињених нација основане 1967. Активно чланство наше земље почиње 1992. У том периоду па све до данас, из домена интелектуалне својине потписано је, ратификовано и у домаће законодавство примењено 26 међународних уговора и конвенција (последња јуна 2012. у НР Кини, када је потписан Уговор о заштити аудиовизуелних интерпретација).

У правној историји Југославије, а потом и Србије, донето је више закона у области ауторског (касније) и сродних права, и то:

- Закон о заштити ауторског права, Краљевине Југославије, донет 26. 12. 1929. („Службене новине", бр. 304/29 од 27. 12. 1929), ступио на снагу истог дана,
- Закон о заштити ауторског права, донет 25. 5. 1946. („Сл. лист ФНРЈ", бр. 45/46), ступио на снагу 12. 6. 1946,
- Закон о ауторском праву, донет 10. 7. 1957. („Сл. лист ФНРЈ", 36/57 и „Сл. лист СФРЈ", бр. 11/65), ступио на снагу 11. 10. 1957,
- Закон о ауторском праву, донет 20. 7. 1968. („Сл. лист СФРЈ", бр. 30/68), ступио на снагу 10. 8. 1968,
- Закон о ауторском праву, донет 30. 3. 1978. („Сл. лист СФРЈ", бр. 24/86 и 21/90), ступио на снагу 22. 4. 1978,
- Закон о ауторском и сродним правима СРЈ, донет 15. 5. 1998. („Сл. лист СРЈ", бр. 24/98), ступио на снагу 23. 5. 1998,
- Закон о ауторском и сродним правима, донет 22. 12. 2004. („Сл. лист СЦГ", бр. 61/04), ступио на снагу 1. 1. 2005,
- измене и допуне закона из 2009. године („Сл. гласник РС", бр. 104/2009), потом из 2011. („Сл. гласник РС", бр. 99/2011), и на крају измене и допуне из 2012. године („Сл. гласник РС", бр. 119/2012).

Неопходност доношења нових измена и допуна на постојећи Закон о ауторском и сродним правима, произлази из неколико основних околности:

- остварење тежње Републике Србије ка што чвршћој интеграцији у међународну заједницу (Европска унија – Споразум о асоцијацији и стабилизацији, учлањење у Светску трговинску организацију) формално и политички условљено је хармонизацијом домаћих прописа из области заштите интелектуалне својине с прописима Европске уније и Светске трговинске организације (СТО);
- остварено приступање наше земље међународним конвенцијама (Римска конвенција о заштити уметника извођача, произвођача фонограма и радиодифузних организација, Женевска конвенција о заштити произвођача фонограма од неовлашћеног умножавања њихових фонограма, Уговор о ауторском праву и Уговор о интерпретацијама и фонограмима) наметнуло је нашој земљи међународну обавезу

Циљ колективног остваривања ауторских и сродних права је у балансу интереса аутора и корисника.

као и Министарства науке, **о почетку преговора** између колективне организације, која заступа права произвођача фонограма, и колективне организације интерпретатора, **у поступку доношења и усаглашавања јединствене накнаде за јавно саопштавање фонограма и интерпретација**. Надаље, раније је било предвиђено да уколико ове организације у року од шест месеци од дана ступања на снагу закона не постигну договор о томе ко ће вршити наплату, одлуку доноси Влада Републике Србије на предлог министра надлежног за послове науке. Нови текст предвиђа да уколико организације не закључе уговор о наплати јединствене накнаде у року од три месеца од дана започињања преговора, **јединствену наплату вршиће најстарија организација**, дакле она која је прва основана (у Републици Србији то је колективна организација произвођача фонограма – ОФПС).

● Нови текст, такође, делом усваја идеју колективне организације као *one-stop-shop*, али само у делу који се односи на **обједињену наплату све три накнаде: ауторске, интерпретаторске и фонограмске**, у виду једне уплатнице према кориснику који је квалификован да плаћа за коришћење репертоара све три организације. Решење представља олакшицу за кориснике, али појачава одговорност организације која врши обједињену наплату у односу на друге две организације – у конкретном случају колективне организације аутора музичких дела „СОКОЈ" у односу на организацију интерпретатора (ПИ), односно произвођача фонограма (ОФПС).

● Законодавац, новим законским текстом, врши дискриминацију корисника репертоара организација за колективно остваривање ауторског и сродних права, утолико што **прописује изричито да се накнада за јавно саопштавање музичких дела, интерпретација и првог снимка (фонограма), неће наплаћивати категорији занатских радњи**. На овај начин законодавац је интервенисао и у искључива права аутора.

● Законодавац даље наставља свој покушај одређивањем појма „репрезентативности" у законском тексту – овог пута **репрезентативности категорије корисника репертоара колективних организација**, као битног учесника и фактора код одређивања критеријума из тарифа (ценовника) регистрованих колективних организација. Саму репрезентативност има право и могућност дискрециono да проверава орган државне управе – Завод за интелектуалну својину.

● **Код већ поменуте посебне накнаде**, у делу који третира тарифе колективних организација, законодавац прецизира да **износ посебне накнаде по сваком продатом/увезеном уређају и предмету с листе Владе, не може бити виши од 1% његове вредности**, при чему даље даје прецизну одредницу појма „вредности".

● Уведена је **обавеза корисника у категорији РТВ емитера да воде електронску евиденцију емитовања односно реемитовања ауторских дела**, а надзор над вођењем ове електронске евиденције добила је РРА – Републичка радиодифузна агенција. Овакво решење природно је у односу на решења и надлежности које РРА има на основу Закона о радиодифузији („Сл. гласник РС", бр. 42/2002, 97/2004, 76/2005, 79/2005, 62/2006, 85/2006, 86/2006 и 41/2009). Обавеза вођења електронске евиденције – електронских „кошуљица" емитованог и реемитованог репертоара доприноси прецизности код одређивања тантијема, али уводи и боље праћење рада емисионих предузећа.

LEGE ARTIS

ИНГ-ПРО

Порески календар

5. МАРТ

- Подношење захтева за субвенционисање пореза на зараде и доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на обрасцу ЗСП и ЗСД за претходни месец
- Достављање обавештења о закљученим уговорима по основу естрадних програма у претходном месецу – Образац ОЗУ
- Подношење збирног месечног обрачуна накнаде за приређивање посебних игара на срећу у играчницама на обрасцу ЗМОН за претходни месец
- Плаћање накнаде за игре на срећу
- Збирна пореска пријава за порезе по одбитку – Обрасци ПП ОД, ПП ОД-1 и ПП ОПЈ-1 до ПП ОПЈ-8
- Обавеза достављања извештаја о извршењу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом у складу са законом – Образац ИОСИ за претходни месец
- Порез на доходак на остале приходе (уговори о ауторском праву, о закупу непокретности, опреме и друге покретне имовине, уговори о делу, о привременим и повременим пословима и други приходи) – Образац ПП ОПЈ 2 до ПП ОПЈ 8 за претходни месец

10. МАРТ

- Подношење обрачуна пореза на премије неживотног осигурања на обрасцу МОППНО за претходни месец
- Плаћање пореза на премије осигурања за претходни месец
- Правна лица – обвезници акцизе подносе годишњи обрачун акцизе заједно са годишњим пореским билансом на обрасцу ПП ОАК
- Правна лица – обвезници пореза на добит правних лица достављају надлежном пореском органу пореску пријаву у којој је обрачунат порез (обрасци ПДП, ПДН и ПДО) и порески биланс (обрасци ПБ-1, ПБН и ПБПЈ)

15. МАРТ

- Подношење месечне пореске пријаве за ПДВ
- Плаћање ПДВ-а за претходни месец
- Предузетник и обвезник пореза на приходе од пољопривреде и шумарства, који воде пословне књиге, дужни су да пореску пријаву и порески биланс, са тачним подацима, поднесу надлежном пореском органу на обрасцу ППДГ-1, односно ПБ-2
- Обвезник годишњег пореза на доходак грађана дужан је да за остварени доходак у години за коју се врши утврђивање пореза поднесе пореску пријаву са тачним подацима надлежном пореском органу на обрасцу ППДГ-5
- Обавеза брокерско-дилерског друштва да Комисији за хартије од вредности достави извештај о своме пословању
- Достављање евиденција о издатим, искоришћеним, оштећеним и неискоришћеним маркицама за цигарете, односно алкохолна пића за претходни месец
- Порез на добит правних лица
- Порез на доходак грађана од самосталне делатности
- Доприноси за социјално осигурање – предузетници и лица која су оснивачи

Поједностављени царински поступак увоза и извоза робе на основу фактуре

Иако вредан поштовања, број корисника поједностављеног царинског поступка на основу фактуре представља знатну мањину у односу на укупан број учесника у царинским поступцима, па је стога текст који доносимо и својеврстан позив заинтересованим предузећима да размотре наведене могућности ради евентуалног подношења захтева

Поједностављени царински поступак увоза и извоза робе на основу фактуре представља значајну новину у царинском пословању у Републици Србији и истовремено шансу, пре свега, малим и средњим предузећима да царинске поступке и процедуре обављају брзо, ефикасно, рационално и са знатно мањим трошковима. Уз издато одобрење од стране Управе царина, поменута предузећа могу овакав поједностављен царински поступак обављати употребом фактуре која прати робу у увозу или извозу, односно могу обављати царинске поступке без обавезе коришћења царинских декларација.

Суштина овог поједностављеног царинског поступка састоји се у томе да се не користе царинске декларације за декларисање робе, већ се увозни или извозни царински поступак обавља подношењем фактуре, као и електронском комуникацијом са Управом царина. Конкретан царински поступак и евентуални преглед робе у суштини се обављају на граничним прелазима, што већ само по себи омогућава обављање овог поједностављеног царинског поступка у било које време (гранични прелази раде свих седам дана у недељи и у интервалу од 0 до 24 часа).

Ова врста поједностављеног поступка одобрава се за царинске поступке стављања робе у слободан промет и извоз робе, а уколико је у питању амбалажа може се одобрити и привремени увоз, привремени извоз, поновни увоз и поновни извоз.

Роба која може бити обухваћена поједностављеним поступком на основу фактуре

Како се овај поједностављени царински поступак не заснива на употреби царинске декларације, неопходно је да роба обухваћена фактуром, с царинског становишта, буде нискоризична и истовремено једноставна, лако препознатљива, као и да ју је могуће прегледати на граничном прелазу. Осим тога, неопходно је да приликом увоза или извоза таква роба не захтева додатну документацију ради сврставања по Царинској тарифи, утврђивања порекла робе, прихватања вредности робе и слично.

У том смислу, поједностављени царински поступак на основу фактуре **не може се одобрити за:**

- увоз робе која подлеже плаћању акцизе,
- извоз или увоз робе која подлеже мерама комерцијалне политике,
- извоз или увоз робе која подлеже претходној сагласности, односно одобрењу надлежних инспекција, осим ако такву сагласност већ не поседује,
- робу која подлеже плаћању извозних дажбина, и
- робу за коју се у поступку провере поднетог захтева

Преглед робе који се одређује приликом обављања ових поступака, свакако је у складу са ниским степеном ризика робе која се на овај начин отпрема или допрема. С друге стране, а с обзиром на то да се **евентуални преглед** обавља само на граничним прелазима, његово трајање је веома кратко и једноставно и не производи додатне трошкове по овом основу (уколико је преглед за ову нискоризичну робу уопште и одређен). Следећа важна погодност односи се на брзину обављања ових процедура, будући да се поступак у суштини обавља само на једном месту. Убрзане процедуре смањују трошкове пословања.

Битно обележје овог поступка јесте и електронска комуникација носиоца одобрења и Управе царина, што учеснике у царинском поступку приморава да унапреде своје информатичке капацитете и континуирано раде на њиховом одржавању.

На крају, подвлачимо да овај поједностављени поступак подразумева употребу фактура уместо царинских декларација (само током 2011. године на бази овог поступка поднето је око 40.000 царинских декларација мање него што би то био случај да овај поступак није примењен). Имајући у виду укупан број неподнесених царинских декларација, у периоду од кад је овај поступак у примени, могу се констатовати знатне уштеде: у времену потребном за попуњавање декларација, средствима која се издвајају за куповину сетова тих декларација, у времену комуницирања са информационим системом царинске службе и др.

Поред наведених предности на страни корисника, поједностављеним поступком увоза и извоза робе на основу фактуре, Управа царина добија могућност рационалнијег коришћења људских ресурса, будући да се овај поступак (за разлику од редовног) суштински обавља само у једној организационој јединици.

Календар важења правних аката

У овој рубрици доносимо преглед прописа који током овог месеца престају да важе (у целости или у делу), односно који одложено ступају на снагу и/или се одложено примењују у целости или у делу:

● Закон о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама, објављен у „Службеном гласнику РС”, бр. 119/2012 од 17. 12. 2012. године.

– примењује се од 31. марта 2013. године

● Закон о јавним набавкама, објављен у „Службеном гласнику РС”, бр. 124/2012 од 29. 12. 2012. године.

– примењује се од 1. априла 2013. године, осим одредби члана 78. овог закона које се примењују од 1. септембра 2013. године

● Уредба о изменама и допунама Уредбе о садржини, обрасцу и начину подношења јединствене пријаве на обавезно социјално осигурање, јединственим методолошким принципима и јединственом кодексу шифара за унос података у Јединствену базу Централног регистра обавезног социјалног осигурања, објављена у „Службеном гласнику РС”, бр. 124/2012 од 29. 12. 2012. године.

– одредбе чл. 2–5. ове уредбе примењују се од 1. априла 2013. године

СУДСКО-АДВОКАТСКИ РОКОВНИК ЗА 2013.

Уважавајући примедбе и предлоге својих дугогодишњих корисника, издавачко друштво ИНГ-ПРО д.о.о. објавило је Судско-адвокатски роковник за 2013. у два одвојена дела, у препознатљивом и општеприхваћеном решењу у тврдом кожном повезу, формата Б5, високог квалитета двобојне штампе и израде.

Због заказивања рочишта више месеци унапред у наредној години, а на предлог појединих судова, седмични систем је проширен све до средине априла 2014. Списак судова и јавних тужилаштава такође је употпуњен адресама и бројевима телефона.

Први део, **Роковник**, 240 страна, садржи:

- Месечни систем
- Седмични систем
- Евиденцију решених предмета по месецима и финансије
- Судске таксе и адвокатске тарифе
- Додатак: Важни датуми, Православни календар за 2013. и 2014, Важни телефони, Амбасаде, Србија и Црна Гора у километрима, Мерне јединице, Телефонски именик и Белешке

Други део, **Именик**, 330 страна, садржи:

- Преглед судова и јавних тужилаштава са адресама и бројевима телефона
- Именик арбитара и миритеља у поступку мирног решавања радних спорова
- Списак извршитеља
- Списак судских вештака
- Списак судских тумача
- Адресар адвоката по адвокатским коморама

Судско-адвокатске роковнике за 2013. можете поручити на бројеве телефона: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822 или е-поштом на ingpro@ingpro.rs

Дејство одлуке Уставног суда Србије Уз. 82/09

По доношењу Одлуке Уставног суда којом се примена конформне методе обрачуна затезне камате проглашава неуставном, одмах се поставило питање њеног утицаје на поступке који су у току и на остварење права странака у већ окончаним поступцима

Одлуком Уставног суда Србије Уз. 82/09 од 12. 7. 2012. године утврђено је да одредба члана 3. став 1. Закона о висини стопе затезне камате („Сл. гласник СРЈ", бр. 9/01), у делу који гласи: „применом конформне методе", није у сагласности са Уставом.

По доношењу Одлуке Уставног суда I Уз. 82/09 од 12. 7. 2012. године, одмах се поставило питање о утицају наведене одлуке на поступке који су у току, као и на остварење права странака у окончаним поступцима и то како у парничним тако и у стечајним.

Да би се размотрила наведена питања потребно је прво анализирати релевантне чланове Устава Републике Србије.

Одредбама члана 168. став 3. Устава Републике Србије предвиђено је да закон и други општи акти престају да важе даном објављивања одлуке Уставног суда у службеном гласилу.

За правилно и потпуно разматрање дејства одлуке Уставног суда морају се имати у виду и одредбе Закона о Уставном суду.

Према члану 58. став 1. Закона о Уставном суду, кад Уставни суд утврди да закон, статут аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, други општи акт или колективни уговор није у сагласности са Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима, тај закон, статут аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, други општи акт или колективни уговор, престаје да важи даном објављивања одлуке Уставног суда у „Службеном гласнику Републике Србије". Према одредбама става 4. истог члана Закона о Уставном суду, Уставни суд може посебним решењем одложити објављивање своје одлуке у „Службеном гласнику" најдуже на шест месеци од дана њеног доношења.

Према одредбама члана 60. Закона о Уставном суду, закони и други општи акти за које је одлуком Уставног суда утврђено да нису у сагласности са Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима или законом, **не могу се примењивати на односе који су настали пре дана објављивања одлуке Уставног суда ако до тог дана нису правноснажно решени**.

Према члану 61. Закона о Уставном суду прописано је да свако коме је повређено право коначним или правноснажним појединачним актом, донетим на основу закона или другог општег акта, за који је одлуком Уставног суда утврђено да није у сагласности са Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима или законом, има право да тражи од надлежног органа измену тог појединачног акта, у складу с правилима поступка у коме је појединачни акт донет, док је ставом 2. истог члана прописано да се предлог за измену коначног или правноснажног појединачног акта, донетог на основу закона или другог општег акта, за који је одлуком Уставног суда утврђено да није у сагласности са Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима или законом, може поднети у року од шест

„Описно преиначење" доводи до једнаког обима остварења права странака као и да се пресуда укида и враћа првостепеном суду.

првостепени суд имати у виду да се конформна метода као метода обрачуна затезне камате не може применити, јер је проглашена неуставном.

Уколико другостепени суд у поступку по жалби има могућности да из утврђеног чињеничног стања утврди колико износи затезна камата обрачуната простим интересним рачуном као методом обрачуна, он наведену одлуку може и преиначити (наравно, уколико нема других разлога за њено укидање). У ситуацијама у којима се применом простог интересног рачуна не може утврдити колика је обрачуната затезна камата, пракса Привредног апелационог суда је да се првостепена пресуда, којом је она досуђена и углавничени износ затезне камате обрачунат применом конформне методе, преиначује тако што се описно досуђује затезна камата на опредељене износе главног дуга, обрачуната за означени период доцње и уз наглашавање примене простог интересног рачуна при обрачуну, док се за више тражено, тужбени захтев одбија. **Наведено „описно" преиначење тужбеног захтева изнудила је пракса и жеља судова да се због доношења наведене одлуке Уставног суда не проузрокује продужавање поступака.** Наведено „описно преиначење" иако на први поглед необично, доводи суштински до једнаког обима остварења права странака као и да се пресуда укида и враћа првостепеном суду, јер ће у поступку извршења такве одлуке обрачун бити извршен применом простог интересног рачуна у складу са самом изреком другостепене – преиначујуће пресуде, па ће у суштини странке и остварити своја права идентично као да им је по укидању првостепене одлуке у поновљеном првостепеном поступку извршен наведени обрачун принципом простог интересног рачуна, уместо конформном методом која је у међувремену проглашена неуставном.

Посебно је интересантно уочити да се према становишту овога суда, уколико је правноснажно окончан поступак, промена и преиначење одлуке не може вршити без захтева за измену одлуке поднетог од стране заинтересованог лица, у смислу члана 61. Закона о Уставном суду, и то захтева поднетог оном органу који је исту и донео. Треба указати на то да је Врховни касациони суд у поступку по ревизији (који је спроведен против одлуке другостепеног суда која је донета знатно пре објављивања одлуке Уставног суда Србије, па је стога у време објављивања одлуке Уставног суда 27. јула 2012. године већ била правноснажна) одлуку преиначио управо из разлога доношења одлуке Уставног суда, односно проглашења неуставном конформне методе, и позивајући се на наведену одлуку Уставног суда Србије. То је учињено, вероватно, с тежњом и у жељи да се последице доношења и примене неуставног прописа отклоне што хитније, односно уз најлакшу могућу процедуру, без посебног предлога за измену коначног правноснажног појединачног акта који би био поднет првостепеном суду. Не улазећи у разлоге рационалности (посебно из аспекта трајања поступака за остварење права), наведена одлука Врховног касационог суда, Прев. 118/2012, супротна је становишту Привредног апелационог суда по коме је за примену одредаба члана 61. Закона о Уставном суду неопходан захтев странке. На наведену праксу неопходно је указати, будући да се ради о одлуци највише судске инстанце, која свакако служи као пример и узор за судску праксу нижестепених судова.

Дисциплинска одговорност ученика

Важећи Закон о основама система образовања и васпитања знатно прецизније уређује материју права, обавеза и одговорности ученика основне и средње школе, али је детаљно уређење васпитно-дисциплинског поступка ипак препуштено школским установама

У току скоро двогодишње примене Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС”, бр. 72/2009) уочени су проблеми који су настали у поступку остваривања делатности образовања и васпитања, а који се односе на обавезе и одговорност ученика, васпитно-дисциплински поступак, васпитне и васпитно-дисциплинске мере. У циљу отклањања уочених проблема донет је Закон о изменама и допунама Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС”, бр. 52/2011), који је ступио на снагу 23. јула 2011. године.

Важећи Закон о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС”, бр. 72/2009 и 52/2011, даље: Закон) на другачији, односно прецизнији начин уређује материју права, обавеза и одговорности ученика основне и средње школе.

Обавезе и одговорност ученика

Обавезе ученика прописане су чланом 112. Закона, па тако ученик има обавезу да:

- редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- поштује школска правила, одлуке директора и органа школе;
- ради на усвајању знања, вештина и вредносних ставова прописаних школским програмом, прати сопствени напредак и о томе извештава наставнике и родитеље, односно старатеље;
- у поступку оцењивања покаже своје стварно знање без коришћења разних облика преписивања и других недозвољених облика помоћи;
- не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;
- чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија;
- стара се о очувању животне средине и понаша у складу с правилима еколошке етике.

Одредбе Закона (члан 112. ст. 3) прописују **нову дужност ученика, родитеља, односно старатеља ученика да у року од 8 дана правда изостанак ученика и доставља потпуне и тачне контакт информације**.

У односу на раније законско решење, наведене одредбе прописују обавезу правдања изостанака ученика у одређеном року, не само од стране ученика већ и од стране родитеља, односно старатеља ученика, као и њихову обавезу да достављају потпуне и тачне контакт информације, **што ће утицати на бољу комуникацију ученика, родитеља, одељенског старешине, односно школе**.

Закон посебно наглашава да ученик у остваривању својих права не сме да угрожава друге у остваривању права (члан 112. ст. 1).

Ученик дисциплински одговара када учини повреду обавеза или повреду забрана прописане Законом. Ученик **може да одговара за лакшу повреду обавезе** утврђену општим актом школе, **за тежу повреду обавезе** која је у време извршења била прописана Законом или посебним законом и **за повреду забрана** прописаних члановима 44. и 45. Закона.

Након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности ученика, у коме је саслушан ученик у присуству родитеља (старатеља), као и сви остали учесници и сведоци у васпитно-дисциплинском поступку _____ (*навести имена и презимена*), те изведених доказа и утврђене чињенице да и поред спроведених мера из члана 113. ст. 1. Закона о основама система образовања и васпитања (*приказ чињеничног стања које је утврђено, уз навођење опредељујућих разлога при оцењивању доказа*) понашање ученика се није поправило, одлучено је да се ученику изрекне васпитно-дисциплинска мера искључења из школе.

Приликом доношења одлуке о дисциплинској одговорности ученика и изрицања наведене васпитно-дисциплинске мере, водило се рачуна о тежини учињене повреде, штетним последицама које је повреда проузроковала, ранијем понашању ученика, понашању ученика после учињене повреде, као и да ученик може да схвати сврху изречене мере.

На основу горенаведеног, сходно Одлуци Наставничког већа број ____ од _____, а сагласно одредбама члана 115. ст. 10. Закона о основама система образовања и васпитања, решено је као у диспозитиву.

Упутство о правном средству:
Против овог решења, ученик, његов родитељ, односно старатељ, може да поднесе жалбу Школском одбору у року од 3 дана од дана пријема истог.
Жалба одлаже извршење овог решења.

Доставити:
– ученику, родитељу, односно старатељу
– одељенском старешини
– а/а

Директор

Примио: _____ _____

Дана _____ 201__.

LEGE ARTIS
ИНГ-ПРО

Подаци од значаја за рад пословних субјеката

Износи личних примања запослених

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКОНУ О РАДУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.	2.	3.
Регрес за коришћење годишњег одмора	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тачка 6. Закона о раду)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Отпремнина код одласка у пензију	Према Закону о раду, исплаћује се најмање у висини 3 просечне зараде у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику (54.447 × 3 = 163.341)	Не опорезује се до износа троструке месечне зараде по запосленом у Републици према последњем податку (54.447 × 3 = 163.341 дин.)
Јубиларна награда	До висине утврђене општим актом послодавца	Неопорезиво до 17.376 динара годишње
Накнада трошкова превоза до посла и повратка са посла	До висине цене превозне карте у јавном саобраћају	Не опорезује се до висине превозне карте, односно до висине стварних трошкова превоза, а највише до 3.476 дин.
Накнада за исхрану у току рада	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тачка 5. Закона о раду)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Дневница за службено путовање у земљи	До висине прописане општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 2. Закона о раду)	Неопорезиво до 2.086 дин. по дневници
Дневница за службено путовање у иностранство	Најмање у висини утврђеној посебним прописима (члан 118. тачка 3. Закона о раду)	Не опорезује се до износа прописаног Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Сл. гласник", број 86/07)
Теренски додатак (дневна накнада за повећане трошкове рада на терену)	Према Закону о раду, ако се предвиди општим актом, односно уговором о раду	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКОНУ О РАДУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.	2.	3.
Једнократна новчана накнада запосленима за чијим је радом престала потреба (одељак IV Програма за решавање вишка запослених...) („Сл. гласник РС", бр. 64/2005... 6/2012)	Десет просечних зарада у Републици (тренутно, 544.470 дин.) за запослене који имају више од 10 година стажа осигурања, или у висини динарске противвредности 100 евра по години стажа осигурања	Не опорезује се до износа из претходне колоне, а за лица старија од 50 година живота – без ограничења износа
Стимулативне отпремнине при споразумном престанку радног односа (члан 177. Закона о раду)	Исплаћује се у складу са општим актом или уговором о раду	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду

Календар догађаја...

4–6. МАРТ 2013.	**Обука за службеника за јавне набавке** Привредна комора Београда
4–15. МАРТ 2013.	**Трећи циклус: Основна обука за интерну ревизију** Привредна комора Београда
5. МАРТ 2013.	**Једнодневни инструктивни семинар: Управљање обртним капиталом у привредним друштвима – превазилажење изазова ликвидности** (вила Народне банке Србије), Привредна комора Србије
15. МАРТ 2013.	**Специјалистичка обука за пореске саветнике** (100 часова практичне и теоријске наставе), Привредна комора Београда
19. МАРТ 2013.	**Једнодневни семинар: Значај појединих стандарда и сертификата за извоз на тржиште Европске уније** Привредна комора Србије
21. МАРТ 2013.	**Једнодневни семинар: Усаглашавање са законским захтевима у области екологије**, Привредна комора Србије
26. МАРТ 2013.	**Једнодневни инструктивни семинар: Пословне финансије и финансијско планирање у привредном друштву** (вила Народне банке Србије), Привредна комора Србије

Адвокатска тарифа

(награда с паушалом и започетим сатом)

КРИВИЧНИ ПОСТУПАК

Висина запрећене казне за кривично дело	ОДБРАНА, ЗАСТУПАЊЕ ПРИВАТНОГ ТУЖИОЦА И ОШТЕЋЕНОГ КАО ТУЖИОЦА (са започетим сатом присуст. процесним радњама)	ЗАСТУПАЊЕ ОШТЕЋЕНОГ ОДЛОЖЕН ПРОЦЕС РАЗГОВОР СА ОКРИВЉЕНИМ У ПРИТВОРУ ИЛИ ЗАТВОРУ ПОВЕРЉИВ РАЗГОВОР СА ОСУМЊИЧЕНИМ ПРИЈЕМ РЕШЕЊА О ЗАДРЖАВАЊУ	ЖАЛБА окривљеног, приватног тужиоца и оштећеног као тужиоца ВАНРЕДНИ ПРАВНИ ЛЕКОВИ ● понављање поступка, ● заштита законитости ● ванредно преиспитивање правноснажне пресуде	● приватне тужбе, ● кривичне пријаве, ● оптужни акти, ● захтев за спровођење истраге, ● приговор на оптужницу, ● одговор на жалбу, ● жалба оштећеног, ● ванредно ублажавање казне, ● молба за помиловање, ● одговор на предлог за понављање поступка	ОСТАЛИ ПОДНЕСЦИ
До 3 године	18.000,00	9.750,00	33.000,00	16.500,00	8.250,00
Преко 3 до 5 година	24.000,00	12.750,00	45.000,00	22.500,00	11.250,00
Преко 5 до 10 година	31.500,00	16.500,00	60.000,00	30.000,00	15.000,00
Преко 10 до 15 година	46.500,00	24.000,00	90.000,00	45.000,00	22.500,00
Преко 15 година	61.500,00	31.500,00	120.000,00	60.000,00	30.000,00

ПРЕКРШАЈНИ ПОСТУПАК И ПОСТУПАК ПРИВРЕДНИХ ПРЕСТУПА

ВРСТА ПОСТУПКА	ПОДНЕСАК	РОЧИШТЕ	ОДЛОЖЕНО РОЧИШТЕ	ЖАЛБА
У поступку привредних преступа	30.000,00	31.500,00	16.500,00	60.000,00
У поступку који се води пред прекршајним судом	25.500,00	27.000,00	14.250,00	51.000,00
У поступку који се води пред полицијским органима	22.500,00	24.000,00	12.750,00	45.000,00
У поступку пред судом части при Привредној комори	16.500,00	18.000,00	9.750,00	33.000,00
У осталим управним поступцима	16.500,00	18.000,00	9.750,00	33.000,00

ОПШТИ И ПОЈЕДИНАЧНИ АКТИ ПРИВРЕДНИХ СУБЈЕКАТА ДРЖАВНИХ ОРГАНА И ОСТАЛИХ ПРАВНИХ ЛИЦА

ВРСТА ПРАВНОГ АКТА	НАКНАДА
За састављање статута или оснивачког акта привредног субјекта и осталих правних лица	30.000,00
За састављање општих аката привредног субјекта и осталих правних лица (правилници и др.)	25.500,00
За састављање општих аката државних органа или органа локалне самоуправе	37.500,00
За састављање појединачних аката привредних субјеката и осталих правних лица (одлуке и др.)	19.500,00
За састављање појединачних аката државних органа или органа локалне самоуправе (одлуке, решења и др.)	22.500,00

ЗАЈЕДНИЧКЕ ОДРЕДБЕ ● (састављање исправа, правни савети и мишљења, разгледање списа)

Заступање више странака	Увећање по 50% за другу и сваку наредну странку
Усмени правни савет	50% надокнаде за поднеске
Писмени правни савет	100% надокнаде за поднеске
Присуствовање на конференцијама и састанцима	4.500,00 дин
Прегледање и разматрање списа	50% надокнаде за поднеске
Прегледање земљишних књига и осталих јавних књига, за вађење извода или преписа из јавних књига или списа, за утврђивање правноснажности или извршности одлука	20% надокнаде за поднеске
Састављање опомена или дописа	50% надокнаде за поднеске
Састављање осталих дописа	3.000,00 дин

Напомена: Објављено у „Службеном гласнику РС“, бр. 121/12 од 24. 12. 2012. године.
На снази од 1. јануара 2013.

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

ПОРЕЗИ И АКЦИЗЕ

РАДНИ ОДНОСИ И СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊА

СУДСКИ ПОСТУПЦИ

КОМПАНИЈСКО ПРАВО

БУЏЕТИ

АУТОРСКО ПРАВО И ПРАВО ИНДУСТРИЈСКЕ СВОЈИНЕ

ОБРАЗОВАЊЕ

ЕВРОПСКО ПРАВО

ТАБЕЛЕ И УЗОРЦИ